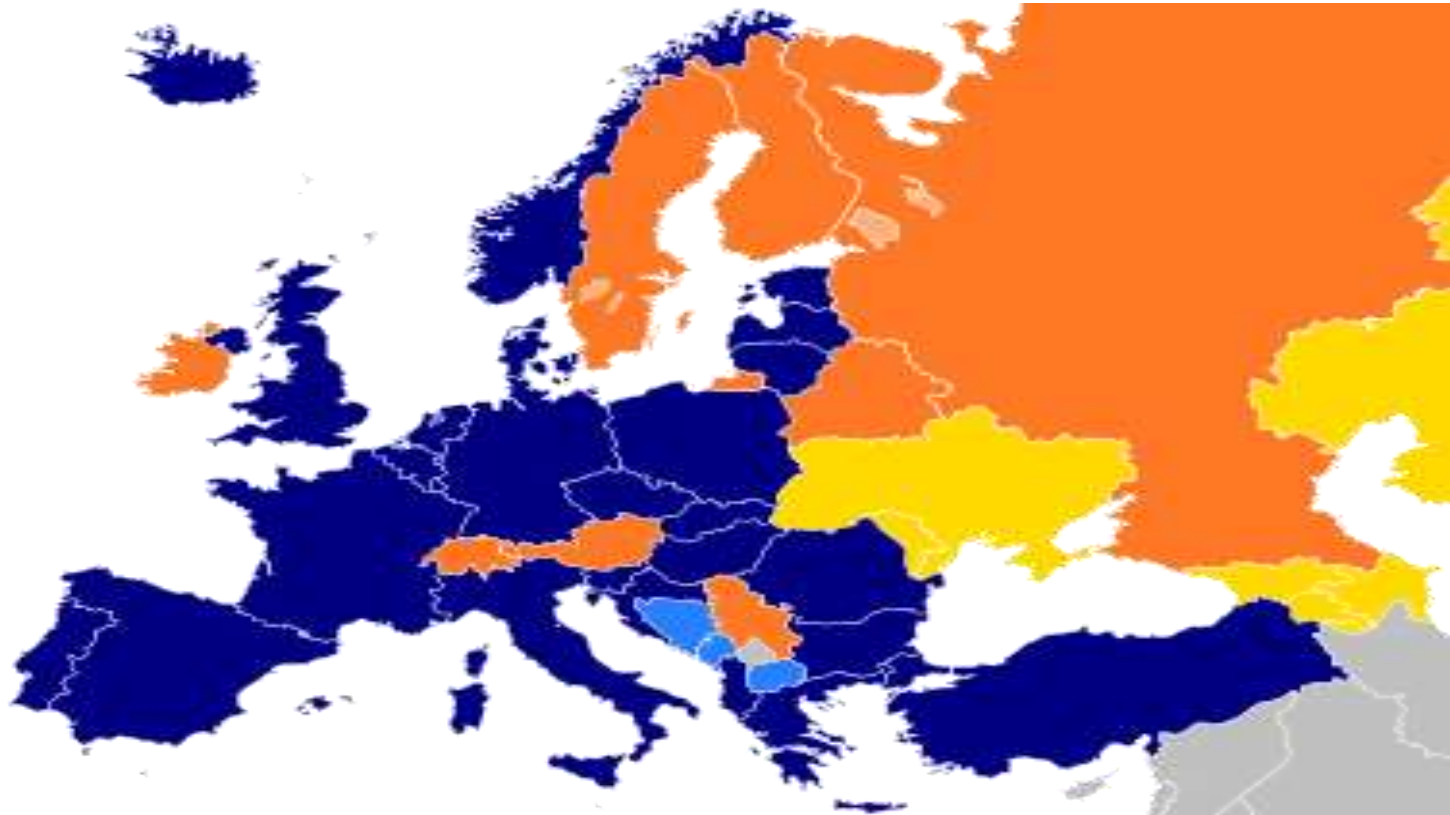

Ipsos Public Affairs

The Social Research and Corporate Reputation Specialists

NATO

April 2015

© 2012 Ipsos. All rights reserved. Contains Ipsos' Confidential and Proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos.

Metod prikupljanja podataka	Diskusija u okviru fokus grupa
Učesnici	<ul style="list-style-type: none">• Muškarci i žene koji imaju pozitivan stav priključenju Srbije EU i otvoreni su za pristupanje NATO ali ne daju čvrstu podršku tome• Prvu grupu je činilo 4 muškaraca i 4 žene , od 25 do 45 godina, iz urbane sredine, srednjeg ili visokog obrazovanja.• Drugu grupu je činilo 5 muškaraca i 3 žene , od 35 do 60 godina, iz suburbane sredine, srednjeg ili visokog obrazovanja.
Lokacija	Beograd
Broj grupa	2 grupe
Datum sprovođenja	24. mart, 2015.

Situacija u Srbiji i položaj Srbije u međunarodnom okruženju

- Srbija je zemlja koja **stoji u mestu**. Politički se kreće **ka Evropi**, što se smatra pozitivnom karakteristikom, ali i **ka sve surovijem tržištu rada**.

„Baš tapkamo u mestu, ako ne i da pravimo korake unazad.“

„Politički ide ka Evropi.“

„Truli kapitalizam“

- Najnezadovoljniji su svojim EKONOMSKIM STANJEM: **nemaštinom, niskim platama, nezaposlenošću**. Smatraju da je ekonomska situacija u Beogradu znatno bolja nego u ostatku zemlje.

„Presipamo iz šupljeg u prazno.“

„Ako gledamo opšte preživljavanje, čovek se ne uklapa sa onim što ima i u stresu je.“

„Radim u državnoj firmi, vrtiću. Prosveta, zdravstvo, sve je to degradirano. Mi imamo redovne plate, ali to nisu plate.“

- Problem su i **korupcija i kriminal**. Srbija već poseduje dobre zakone koji se ne poštuju. Korupcija se vidi kao sistemski problem.

„Radila sam u pravosudju. Kada vidite da stalno jedne iste ljude osudjuju, non stop, i kažu ne možemo da ga stavimo u zatvor jer nema mesta u zatvoru. A nekog jadnika, nesrećnika koji je ostao 5-10.000 dužan za struju, da osude pa on neće imati da plati, pa će da kaže idem u zatvor, 1000 din je dan zatvora. Imamo dobre zakone koji se parcijalno primenjuju, kako kom se zalomi i kako ima vezu.“

SRBIJA KAO BIVŠI LIDER U REGIONU

- Srbija je nekada bila lider u regionu ali je u poslednjih nekoliko godina izgubila taj status. Srbija je u sredini kada je u pitanju njen regionalni položaj. Kao zemlje koje su u nepovoljnijem položaju od Srbije se precipiraju BiH i Makedonija.

„Nasmejala sam se. Ne vidim Srbiju kao lidera u regionu, možda do pre par godina. Ne vidim da se bilo šta u ovoj zemlji u zadnje tri godine radi.“

„U zadnje tri godine se ništa ne radi i taj status lidera kada nam je neko davao, izgubili smo. Da li to ima veze sa ovim što se okrećemo Rusiji ili kome god. Imam utisak da nema više ko da nas gurne, samo nas čuškaju, malo levo, malo desno, pa se dogovorite, svi će se izmaći, a mi ćemo tresnuti.“

- Nemamo bitan položaj u odnosu na zemlje Evropske unije. Ističe se da su naši radnici su kvalifikovani i traženi, ali sama zemlja je u nezavidnom položaju u odnosu na članice EU i ne radi dovoljno na tome da taj status promeni.

„...Srbi su cenjeni radnici svuda u svetu, prvi dolaze, zadnji odlaze, čute za platu, nisu u sindikatu, 15-17 sati, dobije svojih 1.500 soma mesečno i ide da spava.“

„Nebitni smo im.“

„Ne radimo šta treba da bismo ušli.“

- ALI, pred Srbiju se takođe stavlja previše zahteva kao uslov za priključenje. Podeljena su mišljenja da li su ti zahtevi neopravdani ili opravdani i u cilju podsticanja uređenja zemlje.

„Postaviće nam opet neki uslovi, da još nešto uradimo.“

„Evropa podstiče standardizaciju.“

- Država trenutno nema jasan cilj kada je spoljna politika u pitanju. **Balansira se između Zapada i Rusije.** Ne postoji strategija na nivou države, već od pojedinaca zavise potezi koji se vuku.

„Ja razmišljam o situaciji ili – ili. Ne možemo da budemo tako kategorični zato što u odnosu na države iz regiona koje su pristupile od nas se najviše traži i to se traže stvari koje su za nas jako jako bolne i teske.“

„Bojim se da ima stani kreni. Druge države su imale vetar u leđa, njih su gurali i Bugarsku i... a imali su opredeljenje, ne prema Rusiji jer se raspada, oni su otišli u NATO prihvatili sve uslove, mi nismo. Imamo cilj, jasan cilj, sa tog puta ne treba ici. Kada postavimo standarde ne mora jedan čovek da vodi politiku ako znamo da je naš pravac taj.“

- Kolebanje da se uđe u međunarodne institucije smatraju lošim. U te institucije ćemo na kraju ući samo pod nepovoljnijim uslovima odonih koji su nam se prvobitno nudili i sa izgubljenim vremenom. Treba se ugledati na zemlje u regionu koje su već u EU ili se približavaju članstvu.

„Sada sa rumunskim pasošem bez papira mozes da ideš u Nemačku da radiš. Možda treba da pratimo primer Rumunije, Bugarske i Hrvatske, da ucimo od njih.“

„Mi tumaramo pa onda opet isto radimo.“

- Najveći uticaj na srpsku spoljnu politiku ima **premijer Aleksandar Vučić**. Osim što donosi sve bitne odluke vezane za spoljnu politiku Srbije, on ima i najviše susreta sa stranim zvaničnicima. Smatraju da preuzima uloge koje bi trebalo da obavljaju drugi političari (npr. Ministar spoljnih poslova).

„Definitivno vuče sve konce, niko drugi ne dolazi do izražaja.“

„Ja to tretiram kao atak na mene iz razloga što mi ni jedna informacija nije dostupna, a da nije umešao prste Aleksandar Vučić.“

- Nisu u potpunosti upućeni u spoljnu politiku Srbije. Smatraju da se informacije o delovanju naših zvaničnika u međunarodnim odnosima skrivaju, tako da ne znaju šta se tačno događa sa Srbijom na međunarodnoj sceni.

„Cenzura, pola stvari ti nije dostupno, gore nego za vreme Slobe.“

„I ono što čitam na internetu, previše krajnosti, ali kad se nešto previše hvali. Ne znam šta se stvarno dešava.“

- **Tomislav Nikolić:** U kontekstu spoljne politike je *neuticajan* iako bi pozicija predsednika trebalo da implicira diplomatsku aktivnost. Smatraju ga suviše neobrazovanim da bi mogao kvalitetno da održava diplomatske odnose i predstavlja Srbiju u svetu.
- **Tanja Mišćević:** *Nije dovoljno vidljiva* u medijima. Neki su čuli za nju, drugi pak nisu. Mahom je poznata iz Skupštine. Deluje kao da ne donosi autonomno nikakve odluke i da radi isključivo u skladu sa odlukama premijera i Vlade.
- **Ivica Dačić:** Smatra se da *nije preterano uticajan* iako je sada na čelu velike međunarodne institucije. Zamera mu se loše poznavanje jezika.
- **Vuk Jeremić:** Ističe se kao osoba koja je u skorijoj prošlosti u velikoj meri pozitivno uticala na našu spoljnu politiku. Smatraju ga *obrazovanim diplomatom, ali trenutno ne preterano uticajnim*.

UTICAJ STRANIH LIDERA NA SRPSKU MEĐUNARODNU POLITIKU JE VELIKI:

- Kao najsnažnija figura koja utiče na našu politiku, osim domaćih političara, ističe se Angela Merkel. Za njom sledi Vladimir Putin i SAD kao zemlja.

„Da bismo se njoj [A. Merkel] dodvorili zgazićemo 1000 nekih naših stvari koje možda jesu, možda i nisu dobre, da bi ona rekla e ovo ste fino uradili, videću da tamo negde urgiram za vas. Nažalost, ona se u ovoj Evropi pita za sve.“

„I ja mislim da se Merkelova pita za sve, a da nas baš ne voli.“

„Trenutno radimo kako Rusi kažu.“

- Smatraju da je mehanizam preko kog se utiče na spoljnu politiku pre svega EKONOMSKA UCENA. Otplata kredita koje je zemlja uzela vide kao jedan od načina da se ta „ucena“ sprovede, kao i preko domaćih korumpiranih političara. Takođe, navode se i primeri otkupa velikih državnih firmi i zemljišnih poseda kao način da se uslovljava politike jedne zemlje.

„Ekonomijom. Rusi su kupili NIS.“

„Preko naših ovdašnjih. Svako od naših lidera je privučen nečim i na neki način došao do vlasti fondovima odredjenih organizacija.“

„Sve se dešava zbog dugova.“

- Kada su međunarodne organizacije i strane zemlje u pitanju, većina smatra da **Srbija nema pravih prijatelja** među njima. Kao osnovu međunarodne saradnje Srbije sa ostalim zemljama vide isključivo **interes**. Samo mali broj njih ističe institucije kakav je MMF i njihovu prijateljsku ulogu vide u tome što prisiljavaju naše vlasti na nužne reforme ili dalekoistočne zemlje kakva je Kina.

„Mislim da Srbija nema prijatelja.“

„Nemamo nekih prijatelja i svako gleda samo svoj interes i korist.“

„Ljudi iz MMF-a. Nikada nam ne bi palo na pamet da otpustimo par hiljada ljudi iz državne uprave.“

Bezbednosna situacija u okruženju

VEOMA
NESTABILNAVEOMA
STABILNA

- Procena bezbednosti Srbije je uglavnom načinjena na osnovu procene bezbednosti drugih evropskih zemalja i Srbija je dobila nisku ocenu jer je **BEZBEDNOST OCENJENA KAO SAMO JEDAN JEDAN OD FAKTORA STABILNOSTI** neke zemlje.

„I standard građana i teritorijalna stabilnost. Da ne očekujem rat. Ali da živim, radim za svoj novac, mogu da ga potrošim, srećan dodjem kući, imam posao.“

- Stabilnost je:** Nezavisnost, ekonomska uređenost, niska stopa nezaposlenosti, zaštita pojedinca od strane države, poštovanje zakona, bezbednost.

„Stabilnost znači da država stoji iza mene gde god se nalazim, da mi stvori klimu da mogu da živim i radim, da me gura.“

„Ako imate narušenu bezbednost, imate narušenu i stabilnost.“

EVROPA NIJE BEZBEDNO MESTO

- BEZBEDNOST SRBIJE JE PRE SVEGA UGROŽENA OD SPOLJA:
- Kad pomisle na bezbednost mahom ne misle na unutrašnju bezbednost vezanu za svakodnevicu (kriminal, napade na pojedince, ugroženost poseda...), već na bezbednost države (ratove, geopolitičku nestabilnost, terorističke napade, emigrante).
- Bezbednosna situacija u Evropi je nestabilna. Kao najveće pretnje se vide **teroristički napadi** i **azilanti**, ali i **zaoštreni odnosi sa Rusijom**. Nije u svim zemljama jednako ugrožena bezbednost – Skandinavske zemlje se percipiraju kao najsigurnije.

„Nije bezbedno koliko ima terorističkih napada.“

„Niko nije bezbedan, ceo svet.“

„Šareno je, sve zavisi.“

„Padaju avioni. Kao danas što je pao avion. Ne može avion da padne sam od sebe.“

- **Podeljena su mišljenja da li je rat u Ukrajini problem koji je samo lokalnog karaktera.** Dok jedni misle da je to unutrašnji konflikt koji se neće širiti na ostale evropske zemlje, drugi su mišljenja da je to sukob koji lako može da eskalira u rat koji će uvući i ostale evropske zemlje.

„Ukrajina još nije u EU. To je veliki problem. Ovo je sukob interesa, NATO snaga i ruskih snaga. Postoji prećutni dogovor da se NATO ne približava suviše Rusiji, ali mislim da su prekardašili. To je ogroman problem. Lako može da izraste u veliki sukob.“

„Ali najveći problem je Ukrajini, na njenoj teritoriji. Ali ne može da pređe u veći sukob. A ovo se radi iz ekonomskog razloga.“

SRBIJA ĆE MORATI DA SE ODLUČI IZMEĐU NATO I RUSIJE

- Nije realno da Srbija po ovom pitanju ostane neutralna, moraće pre ili kasnije da se opredeli na koju će straju iako većina smatra da ovo pitanje ne bi trebalo da se tiče Srbije i da bi ona trebalo da se drži po strani. I zemlje Zapadne Evrope i Rusija traže od Srbije da se opredeli.

„Ne želim da znam šta im se dešava. To ne treba da ima veze sa nama i ne treba ništa da nas se dotiče. Kada su nas bombardovali, Rusi su tu odigrali ulogicu. I svaki put kada su bili kod nas i otišli posle toga su nas najviše bombardovali. Niko od njih se nije mnogo tangirao oko Kosova, pričaju a ništa ne preduzimaju. Ja vas podržavam, ali. E i mi vas podržavamo.“

„To ne može da eskalira. To je sudar Rusije i Amerike. Ukrajina je odabrana. Nema to uticaja na ostatak Evrope. Od nas samo može da se traži opredeljenost. Ne može se ostati po strani kada se velike sile sukobljavaju.“

- Podeljena su i mišljenja kome Srbija treba da se priključi u ovom sukobu

„Na žalost ne. Zapad traži. Dovedi su nas da treba da se opredelimo za EU ili Rusiju. Nemam visoko mišljeje o Rusiji i njihovim vladarima. Totalitarni režim, ti bi sve da imaš pod kontrolom. To mi ne prija.“

„Polako da. Promiče kroz neke druge stvari. Npr. danas jabuke... moraćemo da se opredelimo. Po meni to što je Putin uradio pripada Rusiji. Krim.“

- Većina smatra da ne postoje velike pretnje po bezbednost Srbije. Kao najveće pretnje se najčešće navode unutrašnji problemi kakvi su Kosovo, eventualni teroristički napadi, kao i kriminal.

„Mislim da ne postoje veći rizici po bezbednost. Može nešto lokalno da bude, neki terosristički akti, Islamska država.“

„Što se tiče bezbednosti mislim da kriminal može da nas ugrozi.“

- Ne postoji velika verovatnoća da će izbiti rat u regionu. Pitanje Kosova se neće uskoro rešiti. Ono je destabilišući faktor ali nije problem koji bi mogao lako da eskalira. Kao potencijalne tačke bezbednosnog rizika se eventualno vide i Sandžak i Vojvodina.

„Narod više nema snage da se bori za to.“

„Mislim da su omladina i narod nezainteresovani za to. Da nešto izbije na Kosovu niko ne bi otišao dole.“

- S obzirom da se Srbija percipira kao zemlja koja nije u velikom bezbednosnom riziku, smatra se da bi rešenje njenih bezbednosnih problema zavisilo pre svega od uređenja pravosuđa i sprovođenja zakona.

Percepcija NATO

NAROD JE PROTIV ULASKA U NATO

- Većina je protiv ulaska u NATO, ali procenjuju da će to biti jedan od uslova za ulazak u EU i da će Srbija pre ili kasnije svakako ući. **Smatraju da politička elita želi da zemlja uđe u NATO, ali da to narod ne želi.**

„NATO ne ali ulazak u EU da. NATO kao vojna alijansa ne.“

„NATO i EU su vezani. Lakše ćemo ući u EU ako pristupimo u NATO. Ili ćemo ovde ili ćemo tamo. Treba da se opredelimo. Ili EU ili Rusija.“

„Zemlja želi ali narod ne želi.“

- NATO se ne percipira kao garant bezbednosti Srbije. Podeljena su mišljenja da li bi se Srbija bila u riziku od ocepljenja delova njene teritorije da je u NATOu.

„Možda bi bili bezbedniji, možda i ne.“

- Mane ulaska u NATO bi bile te što bismo bili prisiljeni da ratujemo na stranim ratištima i da radimo „prljav posao“ za tuđe interese. Ulazak u NATO bi značio i predaju dela teritorije, predaju određenih resursa i predaju kontrole nad državom.

„Gubiš dobar deo svoje teritorije. Svi putevi trenutno idu preko nas, mislim samo oni loši. Delimično žele kontrolu nad tim stvarima. Možda bismo dobili zaštićenu teritoriju, ali pod njihovom kontrolom. Na ekonomiju mislim da nemaju uticaj. Samo vojsku finansiraju.“

„Morali bismo da šaljemo svoju vojsku na crnce npr. i Bliski istok.“

„Možda da, možda ne. Možda bi u nekom smislu dobili. Ali.. Kao kada se neko zaposli, a onda za sve ono što su vas mučili uvalite pripravniku. Kada bi ušli u NATO možda bi dobili u nekom materijalnom, ekonomskom smislu. Ali bi nam uvalili sve prljavo što treba da se uradi.“

NATO JE POLICAJAC U EVROPI ali su podeljena mišljenja da li je reč o dobrom ili lošem policajcu.

- NATO štiti interese svojih članova.

„Ne bih rekao da su to besplatni članovi. Dobar country club koji moraš da platiš i da imaš određeno ponašanje da bi bio u tom klubu. A čim malo se opustiš dobijaš packe. Kao Hrvati.“

- Odnos prema NATO je izrazito emotivno šaržiran. Izražavaju kontradiktorne tvrdnje vezane za ovu organizaciju, logički nekonzistentne, ali koje su nužno zasićene **negativnim emocijama**. Bombardovanje Srbije 1999. je glavni razlog za ovako negativne stavove bez obzira što mnogi ističu da je ono bilo rezultat loše vođene politike od strane Srbije.

„Meni je jako bolno to bombardovanje. Nisu poštovali to da nijedna njihova članica nije bila ugrožena ničim a bombardovali su nas.“

„Mi smo osetljivi na to. Ja se sećam neprospavanih noći i zvukova i to je strašno i sama reč NATO me straši. Milosrdni anđeo takođe.“

- Ne vide razlog da ulazimo u NATO s obzirom da nema velikih spoljnih pretnji po našu sigurnost.

„Bezbedni smo i sa njima i bez njih. Ne vidim rizik.“

DRUGE ZEMLJE IMAJU INTERES DA UĐU U NATO ALI NE I SRBIJA

- Nemaju puno informacija o NATO, nisu sigurni ko su članice niti kako funkcioniše članstvo u NATO (koje su obaveze, a koje koristi).
- Znaju da Srbija ima neke ugovore sa NATO ali nisu sigurni šta sve podrazumevaju. Znaju da NATO ima pravo prolaska kroz našu teritoriju.

„Sada da zgazi čoveka NATO vozilo ne odgovara ali znamo da je pusten slobodan prolazak od kada je napravljena baza na Kosovu.“

- Iako ulazak zemlja u NATO vide uglavnom kao interes te zemlje, ulazak Srbije u NATO uglavnom vide isključivo kao posledicu neke vrste ultimatum.

„Shvatio sam pitanje kao ultimatum, ako nećeš u NATO uzeću ti deo teritorije.“

„Finansirao je i kupovao oružje [NATO]. Alijansa je direktno finansirala njihovu [Hrvatska] slobodu.“

„Procenili su gde je sila. A mi se i dalje i samo bez potrebe busamo u grudi, a vremena se menjaju.“

„Dobiće žilu kucavicu svih puteva.“

„Kada bi Srbija ušla u NATO mnogo bi više oni profitirali nego što bi Srbija.“

- NATO se vidi kao „siledžija“, kao neka preteća sila, ali i kao neko ko štiti interese svojih članica. NATO je u većoj meri percipiran kao agresor nego kao neko ko vodi mirnodopsku politiku.

„Ja vise vidim Ujedinjene nacije kao nesto mirovno nego NATO.“

- **NISU UPOZNATI SA IPAP SPORAZUMOM.** Neki ga mešaju sa Partnerstvom za mir.
- Izjava o potpisivanju IPAP sporazuma im deluje kao prvi korak ka pristupanju NATO-u.
- Zbunjeni su zbog činjenice da NATO nije zainteresovan samo za vojnu saradnju već i za oblast manjinskih prava, reformu pravosuđa itd. Ne povezuju ove oblasti sa NATO.
- Neprijatno su iznenađeni da je ovakav sporazum potpisan a da javnost nije pitana za mišljenje.

„Brine me kako je neko bez mog znanja smeo to da potpiše.“

- Ovako formulisan sporazum im deluje preteće.

„Emocije mi ne dozvoljavaju da prihvatam, ali logika je sigurno takva. Delovalo je vrlo preteći na mene, ako ne udješ u NATO, uzećemo ti Kosovo. Daj da mi ne uzmu Vojvodinu i Sandžak, ući ću u to. Moja emocija se ne slaže, logika govori da, ako je cena da ih zadržimo. Ušao bih.“

PORUKE

"Ne treba zaboraviti žrtve i razaranja koje je Srbija tada pretrpela. Ovaj dan sećanja je prilika da ne bude zaboravljen niko od oko 3.500 poginulih i 12.500 ranjenih i povređenih."

Nebojša Rodić, Ministar odbrane (Mart 2014)

"Tokom (NATO) bombardovanja Srbije stradalo je 758 ljudi. Od ukupnog broja poginulih, u centralnoj Srbiji stradalo je 267 osoba, u Crnoj Gori 10, a ostali su sa prostora Kosova i Metohije"

Marijana Toma, zamenik direktora Fonda za humanitarno pravo (Februar 2015)

Uverljivije deluje prva izjava. Smatraju da je u drugoj izjavi premali broj žrtava i da su cifre iznesene u toj izjavi nerealne. Slažu se da ne treba nikada zaboraviti na žrtve bombardovanja.

“Nije dobro uvećavati broj žrtava bombardovanja, kao da je on mali i kao da će to pomoći Srbiji. Kao da ove cifre već nisu dovoljne.”

Jelena Milić, CEAS direktor o podacima Fonda za humanitarno pravo o broju poginulih tokom NATO bombardovanja (Februar 2015)

Svi se slažu sa time da je svaka žrtva bitna i da ne treba povećavati broj žrtava, ali da ga ne treba ni umanjivati. Skloniji su da poveruju da broj žrtava više odgovara onom koji je iznelo Ministarstvo odbrane.

Smatraju da država nije uradila svoj posao i javno izašla pred građane sa tačnim podacima o žrtvama i tako stala na put manipulacijama.

Srbija treba da postane i član NATO, ne da bude samo njegov partner, jer na primeru krize u Ukrajini, vidimo da se bez obzira koliko pretnje bile velike, NATO ne upliće u odbranu onih koji nisu njegovi članovi - član povelje o obaveznoj kolektivnoj odbrani se odnosi samo na zemlje članice.”

Zvuči kao politička parola. Smatraju da je paralela sa Ukrajinom neprimerena i da ovakva izjava zvuči preteće.

“Vojna neutralnost je skupa. Srbija, ukoliko je neutralna, sama snosi troškove koji se odnose na sisteme odbrane (vojni avioni, kopnena vozila, sistemi protiv vazdušne odbrane i slično). NATO omogućava zemljama da se specijalizuju i da dele troškove sa zemljama susedima. Ovakvim upravljanjem Srbija će biti u mogućnosti da uloži više sredstava u linije budžeta kao sto su obrazovanje i penzije”.

Zvuči „kao nagovor“, kao naivno ubeđivanje da se pristupi NATO.
Smatraju da postoji cena za ovakvu vojnu zaštitu i da je ta cena verovatno skupa.

Švedski diplomata kaže: „Više od 200 godina Švedska je bila neutralna i cenili smo svoju neutralnost, ali nas to nije zaustavio od saradnje sa NATO-om, upravo suprotno Švedska je stekla značajan benefit od saradnje kroz individualni akcioni plan partnerstva (IPAP) sa NATO-om. Kroz personalizovani plan koji je Švedska postigla sa NATO-om, popunili smo rupe u postojećem sigurnosnom sistemu, kao na primer: zajedničko patroliranje vodama, borba protiv sajber kriminala...”

Smatraju da primer Švedske ni u kom smislu nije primenjiv na našu situaciju. To je stabilna zemlja koja može da diktira uslove pod kojima bi ušla u bilo koji sporazum. Mišljenja su da Srbija sasvim sigurno neće imati iste benefite kao Švedska.

„Članstvo u NATO-u za Crnu Goru bi bilo dvojako korisno. Stvorila bi se povoljnija poslovna klima za investicije, ali i za naše građane, da Crna Gora postaje bezbjedno mjesto za život.”

Milo Đukanović, mart 2015

Mišljenja su da narod Crne Gore nije za ulazak u nato, ali da politički establišment kome Premijer pripada jeste.

Smatraju da je Crnoj Gori u interesu da uđe u NATO jer je to jedini način da postane članica EU.

Slažu se da se ulaskom u NATO šalje poruka da je zemlja stabilnai da je bolje mesto za investiranje.

“U cilju da obezbedimo dobar život građanima, Srbija mora da reformiše i modernizuje svaki sektor države. Proces je već započet, sa merama kao sto su novi zakon o radu i privatizacija javnih preduzeća, ali još mnogo toga mora da se uradi. Obezbeđivanje vladavine prava, sigurnih granica, povoljnog okruženja za strane investicije, borba protiv kriminala i korupcije biće teška i skupa i zbog toga ne možemo da je sprovedemo sami. Bliža saradnja sa NATO-m ce nam pomoći da postignemo ove ciljeve. Dozvoliće nam da modernizujemo našu vojsku po nižoj ceni, da se borimo protiv kriminala i korupcije i ubedimo strane investiture da je njihov novac siguran u Srbiji. Samo ovaj put ce Srbiji obezbediti poslove i dostojanstven život.”

Aleksandar Vučić

Ova izjava zvuči generički, kao politička parola primenjiva na različite situacije.

Pre je povezuju sa ulaskom u EU nego sa ulaskom u NATO.

Svesni su da ulazak u NATO implicira da država šalje poruku investitorima da je stabilna.

Smatraju da naša zemlja nije ugrožena na taj način da je potrebno da ulazimo u ovakav vid savezništava i da je znatno bitnije da sami rešavamo pitanje korupcije i kriminala nego da ulazimo u NATO.

Pribojavaju se da kada ovakvu izjavu da srpski Premijer, to znači da je već odlučeno da ćemo ući u NATO.

ZAKLJUČCI

ZAKLJUČCI:

- Srbija je zemlja koja stagnira u svakom pogledu.
- Najveći izvor zabrinutosti je ekonomska situacija u kojoj se zemlja nalazi, kao i kriminal i korupcija.
- Srbija je izgubila nekadašnji status lidera u regionu, a u odnosu na zemlje koje su u EU ima vrlo nepovoljan položaj.
- Slažu se da Srbija treba da uđe u EU, ali da se pred zemlju postavlja previše zahteva.
- Srpska spoljna politika je bez jasnog cilja, balansira se između Zapada i Rusije, a najveći uticaj na našu spoljnu politiku ima premijer Aleksandar Vučić.
- Lideri stranih zemalja u velikoj meri utiču na srpsku spoljnu politiku, najčešće kroz mehanizam ekonomske ucene, a Nemačka je zemlja sa najsnažnijim uticajem.
- Srbija nema prijatelja među stranim zemljama, odnosi koje ima su zasnovani na međusobnom interesu.
- Iako Srbija nije bezbednosno ugrožena od strane drugih zemalja, reč je o nestabilnoj zemlji i na tu nestabilnost najviše utiče loša ekonomska situacija.
- Srbija će pre ili kasnije biti prisiljena da se odrekne svoje neutralnosti kada je trenutna bezbednosna situacijau svetu u pitanju, a mišljanja su podeljena da li treba da priđe NATO ili Rusiji.
- Opšte je mišljenje da je narod, za razliku od političke elite, protiv ulaska u NATO. Ovakav stav je pre svega zasnovan na negativnim osećanjima koja gaje prema NATO nakon bombardovanja 1999. Smatraju da će Srbija biti na neki način uslovljena da uđe u ovaj savez pre ili kasnije.
- Dok je interes NATO da Srbija uđe u savez s njim, u slučaju drugih zemalja koje su pristupile, one su te koje imaju interes da uđu u NATO.
- Nisu upoznati sa IPAP sporazumom. Potpisivanje ovog ugovora deluje kao početak ulaska u NATO, a činjenica da detalji nisu poznati javnosti ostavlja loš utisak na naše sagovornike.

<http://www.ipsos.com>

